

GOEDE SAMENWERKING, WEINIG VOORTGANG?

Verlag van de discussie met de projectleiders tijdens de werkconferentie d.d. 21-11-2003

Utrecht, februari 2004

Aedes-Arcares Kenniscentrum Wonen-Zorg
Daniëlle Harkes

Hoe loopt de uitvoering van woonzorgzones in Nederland? Klopt de indruk dat veel projecten blijven steken in de visie ontwikkeling? En als dat zo is, hoe krijgen we dan meer vaart in de projecten? Met die vragen heeft het Aedes-Arcares Kenniscentrum Wonen-Zorg samen met Seinpost Adviesbureau veertig woonzorgzones onderzocht en met de projectleiders de resultaten verder uitgediept. In dit artikel worden een aantal highlights uit de discussie belicht. Een uitgebreide weergave staat in de rapportage van Seinpost. Deze is te downloaden op www.kenniscentrumwonenzorg.nl.

In de versnelling met corporatie en zorginstelling

Een succesvolle as tussen woningcorporatie en zorginstelling geeft vaart aan het project. Daar waar die twee partijen elkaar gevonden hebben en samen trekken, gebeurt er een hoop. Maar een woonzorgzone kun je niet met maar twee partijen realiseren. Om een wijk te realiseren die prettig is voor iedereen en bovengemiddeld gastvrij voor mensen die ook zorg nodig hebben, is meer nodig. Betrokkenheid van bewoners zelf, van organisaties die welzijnsdiensten leveren, van de gemeente, bestuurlijk maar ook politiek.

Woningcorporatie en zorginstelling kunnen dus heel goed initiator zijn maar ze moeten zorgen dat ze het project verbreden. Dus, al wel aan de slag met de partijen die zover zijn maar in gesprek blijven met de anderen, met de mogelijkheid dat ze alsnog aansluiten.

Als de gemeente de regierol heeft, werkt dat vaak goed. Maar niet elke gemeente heeft daarvoor de kennis in huis of heeft binnen de eigen organisatie de regie al op orde.

Samen een onafhankelijke projectleider aanstellen is ook een goede optie. En dan daarbij een heldere projectstructuur realiseren met een goede fasering en deelprojecten met afzonderlijke trekkers

Geld en regels

Geld en regels zijn bij elk initiatief een probleem maar bij woonzorgzones zijn ze een bovengemiddeld probleem. Samenwerking over sectoren heen, onbekendheid met de (on)mogelijkheden van de ander, het maakt het er niet makkelijker op. Projectleiders beamen de stelling maar hebben ook tips:

- Praat eerst over de visie en dan pas over het geld.
- Benut activiteiten die partners toch al doen; niet alles hoeft nieuw.
- Praat ook met elkaar over de risico's die je kan of wil lopen.
- Start zodra het enigszins kan, bouw al doende aan vertrouwen en verdere financiering.

Woonzorgzone of servicewijk?

De term woonzorgzone dekt de lading (meestal) niet. In de projecten gaat het om het geschikt maken van wijken zodat het er ook prettig wonen is voor mensen die zorg nodig hebben. Actiepunten zijn het verhogen van het serviceniveau in de wijk, het stimuleren van ontmoeting en samenhang, het geschikt maken van omgeving en woningen en het organiseren van zorg, die snel en dichtbij beschikbaar is.

De term woonzorgzone wordt in de externe communicatie niet vaak gebruikt. Namen als 'Wel Thuis, Leven in het dorp, Servicewijk, Levensloopbestendige wijk en Geschikt wonen voor iedereen' klinken minder 'zorgelijk' en 'ruimer' dan een woonzorgzone. Veel projecten hebben ook niet één naam maar kiezen een omschrijving die aansluit bij de doelgroep waarmee gecommuniceerd wordt.

Woonzorgzone wordt door ons gebruikt als verzamelbegrip voor al die initiatieven met uiteenlopende namen. De ideeën achter de woonzorgzone vormen een inspiratiebron voor de lokale invulling. Een blauwdruk bestaat niet.

Communicatie; meer in de krant....

Projecten besteden nog te weinig aandacht aan externe communicatie; ze zouden meer 'in de krant' moeten komen. Externe communicatie is van belang voor het verkrijgen van draagvlak voor het project, voor het verkopen van het verhaal. Het biedt ook de gelegenheid aan bestuurders om zich te verbinden en te profileren met het project.

Een aantal woonzorgzones heeft een eigen nieuwsbrief en website. Andere mogelijkheden voor externe communicatie zijn een feestelijke bijeenkomst bij de eerste paal, een huis-aan-huis brochure en een video of andere presentatie van het project.

Van belang is dat in de projectopzet communicatie een plek krijgt. Er moet tijd en geld voor gereserveerd worden.

....en meer naar bewoners

Heel directe communicatie met (toekomstige) bewoners levert het meeste op. Bijeenkomsten, huisbezoeken, klankbordgroepen; in diverse projecten is er ervaring mee. Niet altijd worden bewoners al vanaf het begin betrokken of is duidelijk hoe signalen van bewoners een plek in het project krijgen. Het in de woonzorgzone Moerwijk uitgewerkte concept van de 'lerende woonzorgzone' biedt hier handvatten voor.

Door het inschakelen van vrijwilligers, stagiaires of werknemers in een reïntegratietraject lukt het om bij mensen aan huis te komen. Dat levert het meeste informatie op. Organisaties voor welzijn hebben vaak een goed netwerk in de wijk dat daarbij benut kan worden.

Projectleiders netwerk

Zet 23 projectleiders bij elkaar en de discussie en uitwisseling van adviezen valt niet snel stil. Maar er is ook behoefte aan het dieper ingaan op een aantal thema's.

In 2004 wordt een netwerk gevormd van projectleiders. Zij ontvangen de nieuwsbrief van het Aedes-Arcares Kenniscentrum Wonen-Zorg en kunnen gegevens met elkaar uitwisselen.

Over een aantal thema's zal een 'verdiepings' bijeenkomst georganiseerd worden.